

Х.ДОСМУХАМЕДОВ АТЫНДАҒЫ АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІ Ке АҚ
НАО АТЫРАУСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Х.ДОСМУХАМЕДОВА

БЕКІТІЛДІ/УТВЕРЖДЕНО

«Х.Досмухамедов атындағы Атырау университеті» Ке АҚ Басқарма шешімімен /
Решением Правления НАО «Атырауский университет им. Х.Досмухамедова»
2023 ж. Т. 1. Пр. № 11 Хаттама/
Протокол № 11

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА
EDUCATION PROGRAMME

7M02201 - «Тарихшы-зерттеуші»

7M02201 - «Историк-исследователь»

7M02201 - «Historian-researcher»

Атырау, 2023

Факультет Гуманитарлық ғылымдар және өнер / Гуманитарных наук и искусств

Кафедра Қазақстан және дүниежүзі тарихы /Истории Казахстана и всемирной истории

ББ атауы/ Название ОП 7М02201 - «Тарихшы-зерттеуші» / 7М02201 - «Историк-исследователь»

Тип ОП:

- Действующая
 Новая
 Инновационная

РАЗРАБОТЧИКИ (Академический комитет):

Фамилия, имя отчество	Должность	Контактные данные	Подпись
Алипова Дана Жемғалиевна	Заведующий кафедрой истории Казахстана и всемирной истории	+77016290862	
Қайрғалиева Гулфайруз	Ассоциированный профессор, кандидат исторических наук	+77015635959	
Бердигужин Лескалий Базарғалиевич	Ассоциированный профессор, доктор исторических наук	+77783865864	
Ахмет Ұлжан Толегенқызы	Ассоциированный профессор, доктор исторических наук	+77014617174	
Джамбаулова Гүлмира Акенбековна	Старший преподаватель, магистр	+77015653625	
Кипиев Мухамбетқали Қуанышқалиұлы	Руководитель Атырауского областного историко-краеведческого музея	+7705786997	
Шолахов Мурат Гариполлаевич	Магистрант 1-курса специальности «7М02201-Историк-исследователь»	+77473648753	

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ / ОБЩАЯ ИНФОРМАЦИЯ / GENERAL INFORMATION

1.1 Бағдарлама циклі:

Екінші цикл: магистратура 7 деңгейі ҰБА/ СБА/ БХСК

1.1 Цикл программасы:

Второй цикл: магистратура 7 уровень НПК / ОРК / МСКО

1.1 Program cycle:

Second cycle: Master's degree 7 level NQF / ORK / ISCED

1.2 Берілетін дәреже: 7M02201 - «Тарихшы-зерттеуші» білім беру бағдарламасы бойынша гуманитарлық ғылымдар магистрі

1.2 Присуждаемая степень: магистр гуманитарных наук по образовательной программе 7M02201 – «Историк-исследователь»

1.2 Awarded degree: master of humanitarian science in the educational program 7M02201 – «Historian-researcher»

1.3 Кредиттің жалпы көлемі: 120 академиялық кредиттер / 120 ECTS

1.3 Общий объем кредитов: 120 академических кредитов / 120 ECTS

1.3 Total credits: 120 academic credits / 120 ECTS

1.4 Типтік оқу мерзімі: 2 жыл

1.4 Типичный срок обучения: 2 года

1.4 Typical duration of study: 2 years

1.5 БББ-ның ерекше өзгешіліктері:

«7M02201 – Тарихшы-зерттеуші» білім беру бағдарламасы бойынша магистрлерді даярлау бағдарламасы инновациялық ойлауы бар, гуманитарлық зерттеулерде және білім беру жүйесінде озық технологияларды меңгерген, Қазақстан Республикасының Білім беру жүйесіне кіріуге қабілетті гуманитарлық ғылымдар, білім беру және экономика міндеттерін шешу үшін білім беру және гуманитарлық зерттеулер саласында маман даярлауға бағытталған. Білім беру бағдарламасы жұмыс берушілердің талаптарын ескере отырып түзетілген ғылыми-зерттеу, педагогикалық және практикалық қызметтің қажетті түрлерімен байланысты ерекше құзыреттерді қалыптастыру арқылы кәсіби әлеуметтік тапсырысқа бағдарланған. Оқу процесі дәрістер, семинарлар мен практикалық сабақтар циклі түрінде ұйымдастырылған. Сонымен қатар, магистранттар ұлттық және халықаралық деңгейде ғылыми пікірталасқа қатысу үшін конференцияларға, семинарларға, дөңгелек үстелдерге және түрлі кездесулерге қатыса алады.

1.5 Отличительные особенности ОП:

Программа подготовки магистров по образовательной программе «7M02201-Историк-исследователь» направлена на подготовку специалиста в области образования и

гуманитарных исследований, обладающего инновационным мышлением, владеющего передовыми технологиями в гуманитарных исследованиях и в системе образования для решения задач гуманитарных наук, образования и экономики, способных интегрироваться в систему образования Республики Казахстан. Образовательная программа ориентирована на профессиональный социальный заказ посредством формирования особых компетенций, связанных с необходимыми видами научно-исследовательской, педагогической и практической деятельности, скорректированных с учетом требований работодателей. Процесс обучения организован в виде цикла лекций, семинаров и практических занятий. Помимо этого, магистранты имеют возможность посещать конференции, семинары, круглые столы и различные встречи, чтобы иметь возможность участвовать в научной дискуссии на национальном и международном уровне.

1.5 Distinctive features of EP:

The Master's degree program in the educational program «7M02201 - Historian-researcher» is aimed at training a specialist in the field of education and humanitarian research, possessing innovative thinking, possessing advanced technologies in humanitarian research and in the education system to solve the problems of the humanities, education and economics, capable of integrating into the education system of the Republic of Kazakhstan. The educational program is focused on a professional social order through the formation of special competencies related to the necessary types of research, teaching and practical activities, adjusted to meet the requirements of employers. The learning process is organized in the form of a series of lectures, seminars and practical exercises. In addition, undergraduates have the opportunity to attend conferences, seminars, round tables and various meetings in order to be able to participate in scientific discussion at the national and international level.

2. БББ МАҚСАТЫ МЕН НЕГІЗДЕМЕСІ/ ЦЕЛЬ И ОБОСНОВАНИЕ ОП/ PURPOSE AND RATIONALE OF THE EP

2.1 БББ мақсаты: кәсіби қызметте қажетті тарих ғылымының іргелі және өзекті бағыттары бойынша іргелі білімді, іскерлікті және құзыреттілікті қалыптастыру; этикалық, құқықтық мәдениет және ойлау мәдениеті; жалпыадамзаттық және әлеуметтік-тұлғалық құндылықтар; патриотизм, төзімділік рухында тәрбиелеу.

2.1 Цели ОП: формирование фундаментальных знаний, умений и компетенций по фундаментальным и актуальным направлениям исторической науки, необходимых в профессиональной деятельности; этической, правовой культуры и культуры мышления; общечеловеческих и социально-личностных ценностей; воспитание в духе патриотизма, толерантности

2.1 EP goals: formation of fundamental knowledge, skills and competences in fundamental and actual directions of historical science, necessary in professional activity; ethical, legal culture and culture of thinking; universal and social and personal values; education in the spirit of patriotism, tolerance

2.2 Білім алушылар үшін ББ негіздемесі: осы білім беру бағдарламасы бойынша оқыту магистранттарға гуманитарлық ғылымдар, Отандық тарихтың өзекті мәселелері саласында терең білім алуға, тарих, тарихнама саласында ғылыми-зерттеу жұмысының дағдыларын игеруге, сабақтас салаларда қолдану үшін әртүрлі пәнаралық әдістерді меңгеруге мүмкіндік береді. Магистранттар оқытушылық қызмет дағдыларын да алады. Жоғарыда айтылғандардың бәрі магистратура түлектерінің кәсіби қызметінде пайдалы болады.

2.2 Обоснование ОП для обучающихся: обучение по данной образовательной программе позволит магистрантам получить глубокие знания в области гуманитарной науки, актуальной проблемы Отечественной истории, приобрести навыки научно-исследовательской работы в области истории, историографии, овладеть различными междисциплинарными методами для применений в смежных областях. Магистранты также получают навыки преподавательской деятельности. Все выше сказанное пригодится в профессиональной деятельности выпускников магистратуры.

2.2 Justification of the EP for students: studying under this educational program will allow undergraduates to gain in-depth knowledge in the field of humanities, the actual problem of National history, acquire research skills in the field of history, historiography, and master various interdisciplinary methods for applications in related fields. Undergraduates also gain teaching skills. All of the above will be useful in the professional activities of graduate students.

2.3 Еңбек нарығындағы қажетілік: Гуманитарлық ғылымдар саласындағы мамандар гуманитарлық ғылымның барлық салаларында (Философия, әлеуметтану, саясаттану, тарих, мәдениеттану, дінтану), Мемлекеттік қызмет саласында, білім беру ұйымдарында сұранысқа ие. Жақында еңбек нарығындағы зерттеулердің нәтижелері бойынша гуманитарлық мамандарға сұраныс артып келеді. Бұл "Мәңгілік Ел" "Рухани жаңғыру" мемлекеттік бағдарламаларын іске асырумен ғана емес, сонымен қатар қазақстандық патриотизмді дамыту және өскелең ұрпақты тәрбиелеу қажеттілігімен, тарихқа, мәдениетке, дәстүрлерге, жалпыадамзаттық құндылықтарға деген құрмет сезімімен байланысты.

2.3 Потребность на рынке труда: Специалисты в области гуманитарных наук востребованы во всех областях гуманитарной (философии, социологии, политологии, истории, культурологии, религиоведения) науки, в сфере государственной службы, в организациях образования. В последнее время по результатам исследований на рынке труда растет спрос на специалистов гуманитариев. Это связано не только с реализацией государственных программ «Мәңгілік Ел» «Рухани жаңғыру», но и необходимостью развития казахстанского патриотизма и воспитания у подрастающего поколения, чувства уважения к истории, культуре, традициям, общечеловеческим ценностям.

2.3 Need in the labor market: Specialists in the field of humanities are in demand in all fields of humanitarian (philosophy, sociology, political science, history, cultural studies, religious studies) science, in the field of public service, in educational organizations. Recently, according to the results of research on the labor market, the demand for humanities specialists has been growing. This is due not only to the implementation of the state programs "Mangilik El" "Rukhani Zhangyru", but also to the need to develop Kazakhstani patriotism and educate the younger generation, a sense of respect for history, culture, traditions, and universal values.

2.4 Кәсіби қызмет саласы: Білім және ғылым саласы, ғылыми-өндірістік сала, әлеуметтік-экономикалық сала. Түлектер білім беру саласында, қоғамдық-саяси және гуманитарлық бағыттағы ғылыми-зерттеу институттарында, жергілікті билік органдарында, мемлекеттік мекемелерде, білім беру қызметін басқару органдарында жұмыс істей алады.

2.4 Область профессиональной деятельности: сфера образования и науки, научно-производственная сфера, социально-экономическая сфера. Выпускники смогут найти работу в области образования, научно-исследовательских институтах общественно-

политического и гуманитарного профиля, органах местной власти, государственных учреждениях, органах управления образовательной деятельностью.

2.4 Area of professional activity: the sphere of education and science, scientific and industrial sphere, socio-economic sphere. Graduates will be able to find jobs in the field of education, research institutes of socio-political and humanitarian profile, local authorities, government agencies, educational management bodies.

2.5 Кәсіби қызмет объектілері: ББ түлектері кәсіби стандарттар негізінде ғылыми қызметкер, мұғалім, оқытушы, тарихшы-зерттеуші, маман, мұражайтанушы, мұрағатшы және т.б. лауазымдарда жұмыс істей алады.

2.5 Объекты профессиональной деятельности: выпускники ОП на основании профессиональных стандартов могут работать на таких должностях, как научный сотрудник, учитель, преподаватель, историк-исследователь, специалист, музейвед, архивариус и др.

2.5 Objects of professional activity: graduates of the OP, based on professional standards, can work in such positions as researcher, teacher, lecturer, historical researcher, specialist, museologist, archivist, etc.

3. ББ БОЙЫНША ОҚЫТУДАН КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР

Осы бағдарламаның түлектері төмендегі нәтижелерді көрсете алады:

КН1 - осы бөлімге қатысты әдіснамалық тәсілдер мен тарихнамалық бағыттылықты қоса алғанда, тарихтың кемінде бір ірі хронологиялық бөлімін жан-жақты, терең, егжей-тегжейлі және қазіргі заманғы білімге ие болу;

КН2 - Зерттеу контекстте идеяларды дамыту және (немесе) қолдануда осы саладағы озық білімдерге негізделген, зерттелетін салада білімді және түсінушілікті дамытуға қабілетті болу;

КН3 - күнделікті кәсіби қызметте және докторантурада үздіксіз білім алу үшін қажетті білімді кеңейтуге және тереңдетуге қабілетті;

КН4 - тарихи зерттеудің заманауи әдіснамалық инновациялары мен әдіснамалық әдістерін қолдана отырып, зерттеуді ғылыми-тарихи зерттеулердің жаңа бағыттарына бейімдеу;

КН5 - жоғары оқу орындарында арнайы пәндерді оқытуға және зерттеп білуге мүмкіндік беретін кәсіби деңгейде шет тілін білу;

КН6 - ғылыми-педагогикалық қызметінде жоғары мектептің басқару педагогикасы мен психологиясын кәсіби деңгейде меңгеру;

КН7 - зерттеудің салыстырмалы, кеңістіктік, хронологиялық және тақырыптық, тарихнамалық әдістерін қолдана отырып, зерттеу мәселелерін шешудің әдістері мен әдістерін меңгеру;

КН8 - қандай да бір маңызды мәселеге арналған және тарихнама біліміне үлес болып табылатын зерттеуді жоспарлау, орындау және ауызша нысанда ұсыну қабілетін көрсету;

КН9 - негізгі зерттеулер саласын диагностикалау, бағалау, мәселелерді шешу және мүмкіндіктерді табу үшін аналитикалық дағдыларды қолдану;

КН10 - - казакстандық және әлемдік тарих ғылымының тарихнамасын талдау және оны ғылыми және әлеуметтік мәселелерді өз бетінше бөліп, шеше отырып, өз зерттеулеріне қолдану.

3. ОЖИДАЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОБУЧЕНИЯ ОП

Выпускники данной программы смогут продемонстрировать:

PO1 - обладать всесторонним, глубоким, детальным и современным знанием как минимум одного крупного хронологического раздела истории, включая относящиеся к этому разделу методологические подходы и историографическую направленность;

PO2 - демонстрировать фундаментальные знания и понимание в изучаемой области, основанные на передовых знаниях этой области, при разработке и (или) применении идей в контексте исследования;

PO3 - расширять и углублять знания, необходимые для повседневной профессиональной деятельности и продолжения образования в докторантуре;

PO4 - адаптировать исследование в новых направлениях научно-исторических исследований, применяя современные методологические новации и методологические приемы исторического исследования;

PO5 - владеть иностранным языком на профессиональном уровне, позволяющем проводить научные исследования и осуществлять преподавание специальных дисциплин в вузах;

PO6 - применять на профессиональном уровне знания педагогики и психологии управления высшей школы в своей научно-педагогической деятельности;

PO7 - владеть способами и методами решения исследовательских задач, применяя сравнительные, пространственные, хронологические и тематические, историографические методы исследований;

PO8 - демонстрировать способность планирования, выполнения и представления в устной форме в соответствии с канонами дисциплины исследование, посвященное какой-либо важной проблеме и являющееся вкладом в историографическое знание;

PO9 - применять аналитические навыки для диагностики, оценки, решения проблем и нахождения возможностей в сфере фундаментальных исследований;

PO10 - анализировать историографию казахстанской и мировой исторической науки и использовать ее применительно к собственному исследованию, самостоятельно выделяя и решая научные и социальные проблемы.

3. EXPECTED RESULTS OF LEARNING EP

Graduates of this program will be able to demonstrate:

RL1 - Have a comprehensive, in-depth, detailed and up-to-date knowledge of at least one major chronological section of history, including methodological approaches and historiographical orientation related to this section;

RL2 - able to demonstrate developing knowledge and understanding in the studied area, based on advanced knowledge of this area, in the development and (or) application of ideas in the context of the study;

RL3 - able to expand and deepen the knowledge necessary for daily professional activities and continuing education in doctoral studies;

RL4 - to adapt the research in new directions of scientific and historical research, applying modern methodological innovations and methodological techniques of historical research

RL5 - fluent in a foreign language at a professional level, allowing to conduct research and teach special subjects in universities;

RL6 - applies at the professional level the knowledge of pedagogy and psychology of higher school management in its scientific and pedagogical activity;

RL7 - master the methods and methods of solving research problems, using comparative, spatial, chronological and thematic, historiographical research methods;

RL8 - Demonstrate the ability to plan, perform and present orally, in accordance with the canons of the discipline, a study on an important issue that contributes to historiographical knowledge

RL9 - apply analytical skills to diagnose, evaluate, solve problems and find opportunities in basic research and / or the public sector and develop recommendations;

RL10 - analyze the historiography of Kazakh and world historical science and use it in relation to their own research, independently identifying and solving scientific and social problems.

4. УЧЕБНЫЙ ПЛАН ОП

Код модуля	Составляющие модуля (код и название)	Цикл и компонент	Форма проведения итогового контроля	Кол-во академ. кредитов	Формируемые компетенции (коды из раздела 5)	Примечание
1 семестр						
MSGN 01	IFN 5201 Ғылым тарихы және философиясы /История и философия науки/ History and philosophy of science	БД ВК	Ауызша емтихан/ Устный экзамен	5	ПК-1	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
MSGN 01	ҮЯ 5202 Шет тілі (кәсіби) - /Иностранный язык (профессиональный)/ Foreign language (professional)	БД ВК	Ауызша емтихан/ Устный экзамен	4	ПК-2	Кафедра переводческого дела и иностранных языков
MSGN 01	PVSh 5203 Жоғары мектеп педагогикасы /Педагогика высшей школы/ Pedagogics of the higher school	БД ВК	Ауызша емтихан/ Устный экзамен	4	ПК-3	Кафедра психологии и педагогика
MSGN 01	PU 5204 Басқару психологиясы / Психология управления/ Psychology of management	БД ВК	Презентация	4	ПК-5	Кафедра психологии и педагогика
NPM 02	ОPII 5205 Тарихи зерттеулерді ұйымдастыру және жоспарлау/ Организация и планирование исторических исследований/ Organizing and planning of historic research	БД КВ	Емтихан /Экзамен	5	ПК-18	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
	ПК-19					
MS 03	MMIS1 6305 Әлеуметтік тарихтың методологиясы және зерттеу әдістері/ Методология и методы исследования в социальной истории/ Methodology and research methods in social history	БД КВ	Емтихан /Экзамен	6	ПК-7, 14	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
	ПК-19					
MNIR 04	MFЭЖ / НИРМ		Есеп/Отчет	2	ПК-24	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
Итого за семестр				30		
2 семестр						
MS 03	TMPII 5206 Тарихнама мен деректанудың теориялық-методологиялық мәселелері/ Теоретико-методологические проблемы источниковедения и историографии/ Teoretiko-	БД КВ	Емтихан /Экзамен	5	ПК-20	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории

	metodologicheskyy problems of a source study and historiography					
	NNZOI 5206 Шетелдік және отандық тарихнамадағы жаңа бағыттар / Новые направления в зарубежной и отечественной историографии/ The new directions in a foreign and domestic historiography					
MS 03	FPA 5301 Археологияның іргелі мәселелері / Фундаментальные проблемы археологии/ Fundamental problems of archeology	ПД, ВК	Емтихан /Экзамен	5	ПК-15	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
MS 03	DAZAO 5302 Алаш қозғалысы және Батыс Алашорда/Движение Алаш и Западная Алаш-Орда/ Movement Alash and Western Alash-Orda	ПД, ВК	Емтихан /Экзамен	5	ПК-22,23	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
MS 03	NPFPVI 5303 Дүниежүзілік тарихтың іргелі мәселелеріне жаңаша көзқарас / Новый подход к фундаментальным проблемам всемирной истории/ New approach to fundamental problems of a world history	ПД, ВК	Емтихан /Экзамен	5	ПК-12	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
MS 03	FPOI 5304 Отандық тарихтың іргелі мәселелері / Фундаментальные проблемы Отечественной истории / Fundamental problems of National history	ПД, ВК	Емтихан /Экзамен	5	ПК-25	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
	SRKKTК 5304 Қазақстанның далалық аймақтарындағы көшпелілер мәдениетінің қалыптасуы және дамуы / Становление и развитие культуры кочевников на территории Казахстана / Formation and cultural development of nomads in the territory of Kazakhstan					
	PP 5205 Педагогикалық практика / Педагогическая практика/ Student teaching	БД, ВК	Есеп /Отчет	3		Кафедра психологии и педагогики
MNIR 04	МҒЗЖ/НИРМ		Есеп/Отчет	3	ПК-27	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
Итого за семестр				31		
3 семестр						
MS 03	TRITKO 6305 Дәстүрлі қазақ қоғамының даму тенденциялары және инновациялар / Тенденции развития и инновации традиционного казахского общества / Tendencies of development and innovation of traditional Kazakh society	ПД, ВК	Емтихан/Экзамен	5	ПК-6	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
NPM 02	NRIS 6306 Ұлттық діндер: тарихы және қазіргі жағдайы/ Национальные религии: история и	ПД, ВК	Емтихан/Экзамен	5	ПК-16	Кафедра Истории Казахстана и

	современность/ National religions: history and present					всемирной истории
MS 03	STMPAPOI 6307 Отандық тарихтың өзекті мәселелеріне қазіргі кезеңдегі теориялық-әдіснамалық көзқарас / Современный теоретико-методологический подход к актуальным проблемам отечественной истории / Modern teoretiko-methodological approach to actual problems of national history	ПД, КВ	Емтихан/ Экзамен	8	ПК-8	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
MS 03	KSSIPSEA 6307 Қазақстан кенестік империя құрамында: саяси, әлеуметтік-экономикалық аспекті/ Казахстан в составе советской империи: политический, социально-экономический аспект/ Kazakhstan as a part of the Soviet empire: politicheky, social and economic aspect				ПК-9	
MS 03	NLIK 6308 Қазақстанның жаңа өңірлік (локальдық) тарихы/Новая локальная история Казахстана/ New local history of the Kazakhstan	ПД, КВ	Емтихан / Экзамен	8	ПК-10, ПК-14	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
MS 03	IPKO 6308 Қазақ қоғамының тарихи жады/ Историческая память казахского общества/ The historical memory of the Kazakh society				ПК-11	
MNIR 04	МҒЗЖ/ НИРМ		Есеп/Отчет	7	ПК-28	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
Итого за семестр				33		
4 семестр						
MNIR 04	МҒЗЖ/ НИРМ		Есеп/Отчет	12	ПК-29	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
MNIR 04	IP 6309 Зерттеу практикасы / Исследовательская практика/ Research practice	ПД, ВК	Есеп/Отчет	7	ПК-30	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
MIA 05	Магистрлік диссертацияны рәсімдеу және қорғау / Оформление и защита магистерской диссертации (ОиЗМД)/ Registration and protection of the master thesis		Қорғау/ Защита	8	ПК-32	Кафедра Истории Казахстана и всемирной истории
Итого за семестр				27		
Итого:				120		

**5. ОҚУ МОДУЛЬДЕРІНІҢ КАРТАСЫ
КАРТА УЧЕБНЫХ МОДУЛЕЙ**

Цикл	Пәндердің атауы және олардың негізгі бөлімдері / Наименование дисциплин и их основные разделы	всего ECTS	
ВК	ЖОО КОМПОНЕНТІ / ВУЗОВСКИЙ КОМПОНЕНТ (ВК)	20	
М-1	М-1 ӘЛЕУМЕТТІК-ГУМАНИТАРЛЫҚ ҒЫЛЫМДАР МОДУЛІ / М-1 МОДУЛЬ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК		
1	Ғылым тарихы және философиясы / История и философия науки/ History and philosophy of science		
	<p>Пәннің мақсаты – тарихи динамикасында қабылданатын және тарихи өзгермелі әлеуметтік-мәдени контексте қарастырылатын заманауи ғылыми жаңалықтарды салыстыру және жалпылау қабілетін қалыптастыру. Оқыту курсы ғылымның дамуы мен ғылыми білімнің құрылымы, қоғам дамуындағы ғылымның рөлі туралы түсінік қалыптастырады. Пән мыналарды зерттеуге бағытталған: ғылым тарихы мен философиясы, жаратылыстану әдіснамасы, социологиялық, гуманитарлық және техникалық білім. Курсты оқу кезінде магистранттар білімдерін пайдалана отырып, біртұтас жүйелі ғылыми дүниетанымға негізделген кешенді зерттеулерді жобалап, жүзеге асыруы керек.</p> <p>Цель дисциплины сформировать способность сопоставлять и обобщать современные научные открытия, взятые в их исторической динамике и рассмотренные в исторически изменяющемся социокультурном контексте. Учебный курс формирует понимание развития науки и структуры научного знания, роли науки в развитии общества. Дисциплина направлена на изучение: истории и философии науки, методологии естественнонаучного, социологическо-гуманитарного и технического знания. При изучении курса магистранты должны проектировать и осуществлять комплексные исследования на основе целостного системного научного мировоззрения с использованием знаний в области истории и философии науки.</p> <p>The aim of the course is to develop the ability to compare and summarise modern scientific discoveries taken in their historical dynamics and considered in a historically changing socio-cultural context. The course forms the understanding of the development of science and the structure of scientific knowledge, the role of science in the development of society. The course focuses on the history and philosophy of science, the methodology of natural- science, sociological-humanitarian and technical knowledge. While studying the course, Master students should design and implement complex research based on a holistic systematic scientific worldview using knowledge in the history and philosophy of science</p>	PO1	5
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
<p>1. Государственная программа развития образования и науки Республики Казахстан на 2016 - 2019 годы. 2. Артемьев А.И., Мырзалы С.К. История и философия науки. Учебная пособия-Алматы, 2013</p>			
2	Шет тілі (кәсіби) / Иностраный язык (профессиональный)/ Foreign language (professional)		
	<p>Пәннің мақсаты: шет тілі курсы магистранттардың мәдениетаралық, коммуникативтік және функционалдық құзыреттілігін қалыптастыруды, ағылшын тілінде лексикалық және тілдік ерекшеліктерді дамытуды, шет тілін меңгеруді және ағылшын тілінде сөйлейтін елдердің мәдени ерекшеліктерін түсінуді көздейді. Мыналарды: грамматиканы шолуды, оқу әдістемесін және жазбаша жұмысқа дайындықты, эссе жазуды, тыңдалым мен айтылым әдістемесін пайдалану көзделеді. Мазмұнға ағылшын тілінің фонологиялық, лексикалық, грамматикалық құбылыстарын белгілі бір бағдарламада коммуникативті және кәсіби іс-әрекетте қолдана білу және қолдану мүмкіндігі кіреді.</p> <p>Цель дисциплины: курс иностранного языка предусматривает формирование межкультурной, коммуникативной и функциональной компетенции магистрантов, развитие лексических и языковых особенностей на английском языке, владение иностранным языком и понимание культурных особенностей стран, говорящих на английском языке. Предусматривается использование: обзора грамматики, методики чтения и подготовки к письменной работе, написание эссе, методики аудирования и говорения. В содержание входит знание и умение применять в коммуникативной и профессиональной деятельности фонологические, лексические, грамматические явления английского языка в определенном программой объеме.</p> <p>The purpose of the discipline: The foreign language course provides for the formation of intercultural, communicative and functional competence of undergraduates, the development of</p>	PO2	4

	lexical and linguistic features in English, foreign language proficiency and understanding of the cultural characteristics of English-speaking countries. It provides for the use of: grammar review, methods of reading and preparation for writing, essay writing, listening and speaking techniques. The content includes knowledge and ability to apply phonological, lexical, grammatical phenomena of the English language in a certain volume of the program in communicative and professional activities.		
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
1. Солонцова Л.П. Современная методика обучения иностранным языкам (общие вопросы, базовый курс) - Алматы Эверо, 2015г.			
3	Жоғары мектеп педагогикасы / Педагогика высшей школы/ Higher School Pedagogy		
	<p>Пәннің мақсаты: магистранттарда жоғары мектеп оқытушысының кәсіби-педагогикалық мәдениетін, қазіргі педагогикалық ғылымның теориялық негіздерін қалыптастыру. Практикалық тапсырмаларды орындай отырып, ЖОО-дағы педагогикалық идеялардың, педагогикалық үдерістің дәстүрлі және инновациялық технологияларының талдауын жүргізеді; жоғары білімнің дамуын болжайды, педагогикалық үдерісті ұйымдастырудың түрлі нысандарын қолданады. Пәннің мазмұны: жоғары білім берудің заманауи парадигмасы, Қазақстандағы жоғары кәсіптік білім беру жүйесі, педагогикалық ғылымның әдіснамасы, Педагогикалық зерттеудің әдіснамалық аппараты, Жоғары мектеп оқытушысының кәсіби құзыреттілігі, жоғары білімнің мазмұны, жоғары мектептегі жана білім беру технологиялары</p> <p>Цель дисциплины: сформировать у магистрантов профессионально-педагогической культуры преподавателя высшей школы, теоретическими основами современной педагогической науки. Выполняя практические задания проводят анализ педагогических идей, традиционных и инновационных технологий педагогического процесса в вузе; прогнозируют развития высшего образования, применяют разнообразные формы организации педагогического процесса. Содержание дисциплины: современная парадигма высшего образования, система высшего профессионального образования в Казахстане, методология педагогической науки, методологический аппарат педагогического исследования, профессиональная компетентность преподавателя высшей школы, содержание высшего образования, новые образовательные технологии в высшей школе</p> <p>The purpose of the discipline: to form a professional pedagogical culture of a higher school teacher among undergraduates, with the theoretical foundations of modern pedagogical science. Performing practical tasks, they analyze pedagogical ideas, traditional and innovative technologies of the pedagogical process at the university; predict the development of higher education, apply various forms of organization of the pedagogical process. The content of the discipline: the modern paradigm of higher education, the system of higher professional education in Kazakhstan, the methodology of pedagogical science, the methodological apparatus of pedagogical research, the professional competence of a higher school teacher, the content of higher education, new educational technologies in higher school</p>	4	
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
1. Мынбаева А.К. Основы педагогики высшей школы: Учебное пособие. – Алматы, 2013г.			
2. Мынбаева А.К., Садвақасова З.М. Инновационные методы обучения или как интересно преподавать. – Алматы, 2012.			
4	Басқару психологиясы / Психология управления/ Psychology of management		
	<p>Курстың мақсаты: магистранттарды жоғары мектеп психологиясының негіздеріне оқыту, педагогикалық қызмет саласында психологиялық білімді қолдану тұрғысынан олардың кәсіби мүмкіндіктерін кеңейту. Пәнді оқу кезінде магистранттар келесі аспектілерді зерттейді: жеке тұлға және оның басқару жүйесіндегі әлеуеті, ұйымдастыру және әлеуметтік топ басқару объектілері ретінде, ұйымның мотивациясы мен тиімділігі, жанжал психологиясы және оны шешу әдістері, тиімді қарым-қатынас әдістері мен әдістері, ұйымдағы Көшбасшылық, психологиялық тұрғыдан басқару шешімдерін қабылдау негіздері.</p> <p>Цель курса: обучение магистрантов основам психологии высшей школы, расширение их профессиональных возможностей в плане применения психологических знаний в сфере педагогической деятельности. При изучении дисциплины магистранты будут изучать следующие аспекты: личность и ее потенциал в системе управления, организация и социальная группа как объекты управления, мотивация и результативность организации, психология конфликта и способы его разрешения, техники и приемы эффективной</p>	4	

	<p>коммуникация, лидерство в организации, психологические основы принятия управленческих решений</p> <p>The purpose of the course: teaching undergraduates the basics of psychology of higher education, expanding their professional capabilities in terms of applying psychological knowledge in the field of pedagogical activity. When studying the discipline, undergraduates will study the following aspects: personality and its potential in the management system, organization and social group as objects of management, motivation and effectiveness of the organization, psychology of conflict and ways to resolve it, techniques and techniques of effective communication, leadership in the organization, psychological foundations of managerial decision-making</p>		
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
1. Дэвид Майерс. Әлеуметтік психология. Учебник. – Астана, 2018г.			
2. Столяренко Л. Д. Педагогическая психология: [учеб. пособие для вузов] Феникс. 2011			
	Педагогикалық практика / Педагогическая практика		3
M.2	M-2 ҒЫЛЫМИ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МОДУЛЬ / M-2 НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ МОДУЛЬ		10
1	Тарихи зерттеулерді ұйымдастыру және жоспарлау / Организация и планирование исторических исследований/ Organizing and planning of historic research		5
	<p>Пән тарихшыға қажетті ғылыми зерттеулерді жүргізудің негіздерін үйретеді. Ғылыми жұмысты ұйымдастыру мен жоспарлау бойынша әдіс-тәсілдерді практикалық жұмыстармен байланыстырады. Тарихилық, шынайылық, салыстырмалы талдау, ауызша тарих, деректерді талдау, тарихнамалық талдау принциптері, нәтижелерді салыстыру, жариялау дағдылары</p> <p>Дисциплина обучает основам ведения научных исследований необходимых для историка. Формирует навыки ведения и организации научных исследований путем выполнения практических работ. Обучающимся будут предложены различные методы ведения научных работ. Предметно изучается принцип историзма, объективности, методы сопоставительного анализа, устной истории, источниковедческого и историографического анализа, проверка результатов исследования и публикации</p> <p>The discipline teaches the basics of conducting scientific research necessary for the historian. Forms the skills of conducting and organizing scientific research by performing practical work. Students will be offered various methods of scientific work. The principle of historicism, objectivity, methods of comparative analysis, oral history, source and history analysis, verification of the results of research and publication are studied in detail</p>		
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
1. Жуков Е.И. Очерки методологии истории. М., 1980.			
2. Л.П. Репина, В.В. Зверева, М.Ю. Парамонова. История исторического знания. – М.: Дрофа, 2004. – Б. 3-9.			
3. Абусейтова М., Баранова Ю. Письменные источники по истории и культуре Казахстана и Центральной Азии в 13-18 вв. А.2001.			
4. Қазақстан (Қазақ елі) тарихы. – 4 кітаптан тұратын оқулық. Тәуелсіз Қазақстан: алғышарттары және қалыптасуы. 4 кітап/ Т.Омарбеков, Б.С.Сайлан, А.Ш.Алтаев және т.б. – Алматы, Қазақ университеті, 2016. – 264 с.			
5. Алан Барнард Антропология тарихы мен теориясы [оқулық] / А. Барнард; ауд. Ж. Жұмашова, 2018. - 240 б.			
2	Тарихи пәнаралық зерттеулердің теориясы мен практикасы/ Теория и практика междисциплинарных исторических исследований/ Theory and practice of interdisciplinary historical researches		5
	<p>Пән тарихи зерттеулерді жүргізудегі пәнаралық байланыстарды қолданудың замануи әдістері мен методологиясымен таныстырады. Тарихи зерттеулерде әлеуметтану, мәдениеттану, саясаттану, философия және басқа да ғылымдардың әдіснамалық негіздерін меңгеріп, оның нәтижелерін өз зерттеулерінде қолдануға үйретеді</p> <p>Дисциплина знакомит обучающихся с современной методологией и приемами междисциплинарного подхода в исторических научных исследованиях. Формирует навыки применения и анализа данных по социологии, культурологии, политологии, философии и других наук в исторических исследованиях</p>		

	The discipline introduces students to the modern methodology and methods of interdisciplinary approach in historical research. Forms skills of application and analysis of data on sociology, cultural studies, political science, philosophy and other Sciences in historical research		
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
<p>1. Жуков Е.И. Очерки методологии истории. М., 1980. 2. Л.П. Репина, В.В. Зверева, М.Ю. Парамонова. История исторического знания. – М.: Дрофа, 2004. – Б. 3-9. 3. Абусеитова М., Баранова Ю. Письменные источники по истории и культуре Казахстана и Центральной Азии в 13-18 вв. А.2001. 4. Қазақстан (Қазақ елі) тарихы. – 4 кітаптан тұратын оқулық. Тәуелсіз Қазақстан: алғышарттары және қалыптасуы. 4 кітап/ Т.Омарбеков, Б.С.Сайлан, А.Ш.Алтаев және т.б. – Алматы, Қазақ университеті, 2016. – 264 с. 5. Алан Барнард Антропология тарихы мен теориясы [оқулық] / А. Барнард; ауд. Ж. Жұмашова, 2018. - 240 б.</p>			
3	Ұлттық діндер: тарихы және қазіргі жағдайы/ Национальные религии: история и современность/ National religions: history and present		5
	<p>Негізгі әлемдік діндер тарихы, қазіргі кездегі әлемдік діндердегі тенденциялар, дәстүрлі дін және дәстүрлі емес діни ағымдар мәселесі, жаһандану жағдайындағы әлемдік діндердің өзара ықпалы мен дамуы. Ұлттық діндер, Қазақстандағы діни жағдай, дін саласындағы заңнамалар</p> <p>Исторический обзор мировых религии, современные тенденции в развитии мировых и национальных религии, традиционная религия и проблемы нетрадиционных религиозных течений, взаимовлиянии развитие мировых религии в условиях глобализации. Национальные религии, религиозная ситуация в Казахстане, законодательства в сфере религии и религиозных отношений</p> <p>Historical overview of world religions, current trends in the development of world and national religions, traditional religion and the problems of non-traditional religious movements, mutual influence of the development of world religion in the context of globalization. National religion, the religious situation in Kazakhstan legislation in the sphere Reggie and religious relations</p>		
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
<p>1. Государственная программа развития образования и науки Республики Казахстан на 2016 - 2019 годы. 2. Федотова Е.Л., Федотов А.А. Информационные технологии в науке и образовании. –Москва: высшее образование. 2010. - 368</p>			
М.3	М-3 МАМАНДАНУ МОДУЛІ/ М-3 МОДУЛЬ СПЕЦИАЛИЗАЦИИ		51
1	Әлеуметтік тарихтың методологиясы және зерттеу әдістері/ Методология и методы исследования в социальной истории/ Methodology and research methods in social history		5
	<p>Әлеуметтік тарихты зерттеудің тарихи зерттеулердегі ролі мен орны, қазіргі кездегі әлеуметтік тарихи зерттеуде қолданылатын әдіс-тәсілдер. Сауалнамалар, сальстырмалы, талдаулар, статистикалық мәліметтерді өңдеу, зерттеулерде пайдалану мен жариялау. Социология, мәдениеттану, демография және басқа да ғылымдардың әдістерін кешенді қолдану әдістері</p> <p>Роль и значение социальной истории в исторических исследованиях. Современные методы и приемы применяемые при изучении социальной истории. Социологический опрос, анкетирование, обработка статистических данных, их применения в научных исследованиях и публикация результатов. Методы комплексного применения приемов социологии, культурологии, демографии и других наук</p> <p>The role and importance of social history in historical research. Modern methods and techniques used in the study of social history. Sociological survey, questioning, statistical data processing, their application in research and publication of results. Methods of complex application of methods of sociology, Culturology, demography and other Sciences</p>		
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
<p>1. Абусеитова М., Баранова Ю. Письменные источники по истории и культуре Казахстана и Центральной Азии в 13-18 вв. А.2001. 2. Ажигали С.Е. Очерк этнической истории аридной зоны Арало-Каспия (в свете проблем этногенеза). 3. Атабаев К.М. Қазақстан тарихының деректанулық негіздері. Алматы, 2002.</p>			

	<p>4. Асылбеков М., Сейтов Э. Алихан Бокейхан – общественно-политический деятель и ученый. А.2003.</p> <p>5. Гумилев Л.Н. Этногенез и биосфера Земли. М.1997.</p> <p>6. Дулатова Д.И. Историография дореволюционного Казахстана А.1984.</p> <p>7. Есмагамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992</p>		
2	<p>XX-XXI ғасырлардағы халықаралық қатынастар/ Международные отношения в XX-XXI вв./ The international relations in XX-XXI</p> <p>XX-XXI ғасырлардағы саяси тарих, негізгі саяси құрылымдар мен жүйелер, коммунистік, капиталистік жүйе, ірі мемлекеттер және олардың халықаралық қатынастардағы орны. Халықаралық ұйымдардың тарихы мен қызметі, халықаралық дипломатия, халықаралық қатынастар тарихындағы танымал тарихи тұлғалар</p> <p>Политическая история, основные политические образования и системы, коммунистическая и капиталистическая системы, ведущие государства и их место в международных отношениях XX-XXI вв. История и деятельность международных организаций, развитие дипломатии, исторические личности и их роль в становлении и развитии международных отношений в XX-XXI вв.</p> <p>Political history, basic political education and systems, Communist and capitalist systems, leading States and their place in international relations XX-XXI centuries. History and activities of international organizations, the development of diplomacy, historical figures and their role in the formation and development of international relations in XX-XXI centuries</p>		5
	Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы		
	<p>1. Есмагамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992</p> <p>2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960.</p> <p>3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995.</p> <p>4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999.</p> <p>5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994</p>		
3	<p>Тарихнама мен деректанудың теориялық-методологиялық мәселелері/ Теоретико-методологические проблемы источниковедения и историографии/ Theoretical and methodological problems of source studies and historiography</p> <p>Шетелдік және отандық тарихнама мен деректану ғылымының даму бағыттары. Тарихнама мен деректанудағы жанаша көзқарастар, методологиялық жаңашылдықтар, тарихта қалыптасқан пікірлердің өзгеруіне және деректер мен саяси жүйелердің ықпал етуі. Қазіргі кездегі тарих ғылымындағы тарихнама мен деректанудың орны</p> <p>Новые направления в развитии зарубежной и отечественной историографической и источниковедческой науки. Новые исследовательские подходы в историографии и источниковедении, методологические новшества, влияние политической системы и новых открытий в области науки и техники на изменение сформировавшихся взглядов в исторической науке. Роль историографии и источниковедения в современной исторической науке</p> <p>New directions in the development of foreign and domestic historiographic and source science. New research approaches in historiography and source studies, methodological innovations, the influence of the political system and new discoveries in the field of science and technology to change the formed views in historical science. The role of historiography and source studies in modern historical science</p>		5
	Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы		
	<p>1. Есмагамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992</p> <p>2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960.</p> <p>3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995.</p> <p>4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999.</p> <p>5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994</p>		
4	<p>Шетелдік және отандық тарихнамадағы жаңа бағыттар/ Новые направления в зарубежной и отечественной историографии/ The new directions in a foreign and domestic historiography</p>		5

	<p>Шетелдік және отандық тарихнамадағы жаңа бағыттар. Тарихнама ғылымындағы ерекшеліктер мен жаңалықтар. Тарихи зерттеулердегі тарихнаманың маңызы. Тарихи үдеріс пен заңдылықтар, оқиға мен факт, құбылыс, тарихи кезеңдер, хронология бойынша жаңаша пікірлер.</p> <p>Новые направления в зарубежной и отечественной историографии. Особенности и новизна современной историографии. Значение историографии в исторических исследованиях. Новые подходы в определении исторического процесса и закономерностей, событий и фактов, исторической хронологии. Видные ученые и их труды.</p> <p>The new directions in a foreign and domestic historiography. Features and novelty of modern historiography. The value of istoriografii in historical research. New approaches to the definition of the historical process and laws, events and facts, historical chronology. Prominent scientists and their works.</p>		
Қолданылған әдебиеттер / Исползованные литературы			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Есмағамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992 2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960. 3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995. 4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999. 5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994 			
5	Археологияның іргелі мәселелері/ Фундаментальные проблемы археологии/ Fundamental problems of archeology		5
	<p>Археология ғылымының дамуы, жаңа археологиялық ашулар, археологиялық зерттеулердің тарих ғылымындағы маңызы, шетелдік және қазақстандық археология саласындағы соңғы жетістіктер, ғылым мен техниканың, жаңа ақпараттық технологиялардың жетістіктерін археологияда пайдалану, археологиядағы жаңаша көзқарастар, XXI ғасырдағы археологияның дамуы</p> <p>История развития археологической науки, новые археологические открытия, значение археологических исследований в исторической науке, новые достижения зарубежной и казахстанской археологии, применение достижений науки и техники и АКТ в археологии, новые подходы в археологии, развитие археологической науки в XXI веке</p> <p>The history of the development of archaeological science, new archaeological discoveries, the importance of archaeological research in historical science, new achievements of foreign and Kazakh archeology, the application of science and technology and ACT in archeology, new approaches in archeology, the development of archaeological science in the XXI century</p>		
Қолданылған әдебиеттер / Исползованные литературы			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Есмағамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992 2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960. 3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995. 4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999. 5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994 			
6	Алаш қозғалысы және Батыс Алашорда/ Движение Алаш и Западная Алаш-Орда/ Movement Alash and Western Alash-Orda		5
	<p>Қазақстанның саяси құрылымына қызмет еткен Алаш қозғалысының тарихы, қайраткерлері, құжаттары, зерттелуі, алаштықтардың қызметі мен көзқарастары, тарихи тұлғалар. Тарихи деректік және тарихнамалық талдаулар. Алаш қозғалысы, Алаш, Шығыс және Батыс Алашорда терминдеріне талдау. Батыс Алашорда тарихы, қызметі, басшылары</p> <p>История движения Алаш, жизнь и деятельность, взгляды лидеров движения Алаш, исторические документы по истории движения Алаш. Исторический обзор источников и историографии по данной тематике, анализ терминов Алаш, движения Алаша, Восточная и Западная. История и деятельность Западной Алашорды и их лидеров</p> <p>History of the Alash movement, life and activities, views of the leaders of the Alash movement, historical documents on the history of the Alash movement. Historical review of sources and</p>		

	historiography on this subject, analysis of terms Alash, Alash movement, East and West. The history and activities of the West for Alashorda's and their leaders	
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы		
1. Есмагамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992 2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960. 3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995. 4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999. 5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994		
7	Дүниежүзілік тарихтың іргелі мәселелеріне жаңаша көзқарас/ Новый подход к фундаментальным проблемам всемирной истории/ New approach to fundamental problems of a world history	5
	<p>Дүниежүзілік тарихтағы хронология, саясат, мәдениет, соғыс, өркениет, мәдениет, әлеумет, мемлекеттік құрылым, басқару жүйесі, қала мәдениеті, батыс пен шығыс өркениеті бойынша қалыптасқан және жаңаша көзқарастар. Жаңа тарихи зерттеулердегі пікірлер алуандылығы мен тарихнамалық тәсілдер</p> <p>Современные подходы в изучении всемирной истории. Новые взгляды на историческую хронологию, политическую историю и мировую политику, культуру, цивилизации, социуму, государственному строю, системе управления, городской культуре, к определению цивилизации Востока и Запада. Многообразие взглядов и историографический обзор новых исторических исследований</p> <p>Modern approaches to the study of world history. New views on the historical chronology, political history and world politics, culture, civilization, society, state system, management system, urban culture, the definition of civilization of the East and West. Diversity of views and historiographical review of new historical research.</p>	
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы		
1. Есмагамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992 2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960. 3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995. 4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999. 5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994		
8	Отандық тарихтың іргелі мәселелері/ Фундаментальные проблемы Отечественной истории/ Fundamental problems of national history	5
	<p>Қазақстан тарихындағы көне заманнан күні бүгінге дейінгі маңызды мәселелер, қазақ халқының этногенезі, мәдениеті, мемлекеттік құрылымдары, даму ерекшеліктері, дүниежүзілік тарихтың кезеңдерімен салыстырмалы талдаулар. Тарихи тұлғалардың тарихтағы орны, ресейлік империя және кенестік кезеңдегі қазақстандық тарихқа қатысты қалыптасқан пікірлер. Тәуелсіздік кезіндегі жаңаша зерттеулер</p> <p>Обзор основных вопросов истории Казахстана с древнейших времен до наших дней, этногенез казахского народа, городская и кочевая культура, проблема государственности на территории Казахстана, сопоставительный анализ истории Казахстана и всемирной истории. Роль личностей в истории. Труды историков российской империи и советского периода. Исследования по истории Казахстана в период Независимости.</p> <p>Overview of the main issues of the history of Kazakhstan from ancient times to the present day, the ethnogenesis of the Kazakh people, urban and nomadic culture, the problem of statehood in Kazakhstan, a comparative analysis of the history of Kazakhstan and world history. The role of individuals in history. Works of historians of the Russian Empire and the Soviet period. Research on the history of Kazakhstan in the period of Independence</p>	
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы		
1. Есмагамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992 2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960. 3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995. 4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999. 5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994		

9	<p>Қазақстанның далалық аймақтарындағы көшпелілер мәдениетінің қалыптасуы және дамуы/ Становление и развитие культуры кочевников на территории Казахстана/ Formation and cultural development of nomads in the territory of Kazakhstan</p>	5
<p>Қазақстан территориясындағы тарихи даму үдерісі, көшпелілер өркениетінің ерекшеліктері, тарихи даму кезеңдері, көшпелілердің әлемдік тарихтағы орны мен маңызы, мәдени мұрасы, көне заманнан бастап күні бүгінге дейінгі Ұлы Дала тарихындағы айрықша кезеңдер, номадизм терминінің талдануы</p> <p>Процесс исторического развития на территории Казахстана, особенности цивилизации кочевников, этапы развития кочевой цивилизации на территории Казахстана и сопоставление с кочевниками других стран, роль и место кочевников в мировой истории, культурное наследие кочевников, основные этапы развития кочевой цивилизации Великой степи с древнейших времен до современности. Номадизм, анализ термина.</p> <p>The process of historical development on the territory of Kazakhstan, the peculiarities of nomadic civilization, stages of development of nomadic civilization on the territory of Kazakhstan and comparison with the nomads of other countries, the role and the place of nomads in world history, the cultural heritage of nomads, the main stages of development of nomadic civilization of the great steppe from ancient times to the present. Nomadism, analysis of the term</p>		
<p>Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы</p>		
<p>1. Есмағамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992 2. Зияманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960. 3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995. 4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999. 5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994</p>		
10	<p>Дәстүрлі қазақ қоғамының даму тенденциялары және инновациялар/ Тенденции развития и инновации традиционного казахского общества/ Tendencies of development and innovation of traditional Kazakh society</p>	5
<p>Дәстүрлі қазақ қоғамының дамуындағы негізгі ерекшеліктер, дәстүрлі әлеуметтік институттар, әлеуметтік категориялар. Саяси құрылымның өзгеруімен қатар жүрген қазақ қоғамындағы өзгерістер мен жаңалықтар. Дәстүрлі қазақ қоғамының зерттелуі, зерттеушілер мен олардың зерттеу бағыттары</p> <p>Особенности традиционного казахского общества, традиционные социальные институты и социальные категории казахского общества. Изменения и новшества в социальной структуре казахского общества, происходившие в связи с изменениями политической системы. Исследования традиционного казахского общества и их направления.</p> <p>Features of traditional Kazakh society, traditional social institutions and social categories of Kazakh society. Changes and innovations in the social structure of the Kazakh society, taking place in connection with changes in the political system. Issledovaniya traditional Kazakh society and their direction.</p>		
<p>Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы</p>		
<p>1. Есмағамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992 2. Зияманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960. 3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995. 4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999. 5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994</p>		
11	<p>Отандық тарихтың өзекті мәселелеріне қазіргі кезеңдегі теориялық-әдіснамалық көзқарас/ Современный теоретико-методологический подход к актуальным проблемам отечественной истории/ Modern teoretiko-methodological approach to actual problems of national history</p>	8
<p>Қазақстан тарихындағы маңызды кезеңдер бойынша жаңа деректердің ғылыми айналымға енгізілуі, жаңа зерттеулер, пікірлер алуаншығы, отандық тарихтың дүниежүзілік тарихпен сабақтастығы, ақпараттық технологиялар жетістіктерін ғылыми зерттеуде қолдану, шетелдік және қазақстандық зерттеушілер еңбектеріндегі көзқарастар</p>		

	<p>Включение в научный оборот новых исторических документов и источников по истории Казахстана, новые исследовательские труды, многообразие взглядов, взаимосвязь отечественной истории с событиями мировой истории, применения достижений АКТ в исторических исследованиях, анализ трудов зарубежных и казахстанских ученых</p> <p>Inclusion in scientific circulation of new historical documents and sources on the history of Kazakhstan, new research works, diversity of views, the relationship of national history with the events of world history, the application of ACP achievements in historical research, analysis of the works of foreign and Kazakh scientists</p>		
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
<p>1. Есмағамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992</p> <p>2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960.</p> <p>3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995.</p> <p>4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999.</p> <p>5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994</p>			
12	<p>Қазақстан кеңестік империя құрамында: саяси, әлеуметтік-экономикалық аспект/ Казахстан в составе советской империи: политический, социально-экономический аспект /Kazakhstan as a part of the Soviet empire: politichecky, social and economic aspect</p>		8
	<p>Кеңестік жүйе тұсындағы Қазақстандағы саяси, әлеуметтік, экономикалық, мәдени дамудың ерекшеліктері. Тарихи тұлғалар. Кеңестік кезеңнің ұлттық дамудағы жағымды және келеңсіз әсері, демографиялық, экономикалық, экологиялық аспект. Кеңестік Қазақстан тұсындағы тарих ғылымының дамуы</p> <p>Особенности политического, социального, экономического, культурного развития Казахстана в советский период. Исторические личности. Положительные и негативные стороны в развитии в советскую эпоху, экономический, демографический, экологический аспекты проблемы. Развитие исторической науки в советском Казахстане.</p> <p>Features of political, social, economic, cultural development of Kazakhstan in the Soviet period. Historical figure. Positive and negative aspects of development in the Soviet era, economic, demographic, environmental aspects of the problem. Development of historical science in Soviet Kazakhstan.</p>		
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
<p>1. Есмағамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992</p> <p>2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960.</p> <p>3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995.</p> <p>4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999.</p> <p>5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994</p>			
13	<p>Қазақстанның жаңа өңірлік (локальдық) тарихы/ Новая локальная история Казахстана/ New local history of the Kazakhstan</p>		8
	<p>Локальдық тарих ұғымы және оның жалпы тарихи зерттеулердегі атқаратын орны. Өңірлік тарихты зерттеудің әдістемелік негізін қалаушылар. Қазақстанның өңірлік тарихының салыстырмалы талдауы. Әлемдік, отандық және өңірлік тарихты зерттеудегі өзара сабақтастықты қолдану.</p> <p>Понятие локальной истории и их роль в исторических исследованиях. Основатели методики изучения локальной истории. Сопоставительный анализ исследований локальной истории в Казахстане. Преемственность и взаимосвязь в мировой, отечественной и локальной истории</p> <p>The concept of local history and their role in historical research. The founders of the method of studying local history. Comparative analysis of local history studies in Kazakhstan, Continuity and interconnection in the world, national and local history</p>		
Қолданылған әдебиеттер / Используемые литературы			
<p>1. Есмағамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992</p> <p>2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960.</p>			

<p>3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995. 4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999. 5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994</p>			
14	Қазақ қоғамының тарихи жады/ Историческая память казахского общества/ The historical memory of the Kazakh society		8
	<p>Тарихи жады туралы ұғым. Ұлы Даладағы тарихи жады түсінігі. Тарихи жадының ұлттық болмыс пен ерекшелікті сақтаудағы атқаратын қызметі. Жырлар, жыраулар, ауызша тарих, шежіре қазақ қоғамындағы тарихи жадыны беруші құрал ретінде</p> <p>Понятие об исторической памяти. Понятие об исторической памяти в Великой степи. Роль исторической памяти народа в национальном контексте. Устная история, шежире, песни и сказы, особенности духовной культуры казахского народа как инструмент передачи и сохранения исторической памяти</p> <p>The concept of historical memory. The concept of historical memory in the great steppe. The role of the historical memory of the people in the national context. Oral history, Shezhire, songs and tales, especially the spiritual culture of the Kazakh people as a tool for the transmission and preservation of historical memory</p>		
Қолданылған әдебиеттер / Исползованные литературы			
<p>1. Есмагамбетов К.Л. Что писали о нас на западе. Алматы, 1992 2. Зиманов С.З. Политический строй Казахстана конца XVII в. и первой половины XIX в. А., 1960. 3. Масанов Н. Э. Кочевая цивилизация казахов. А.1995. 4. Ирмуханов Б.Б. Прошлое Казахстана в письменных источниках. Алматы, 1999. 5. Казахстан в начале XX века: методология, историогеография, источниковедение. Сб.статей. Алматы, 1993, 1994</p>			
M.4	М-4 ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСЫНЫҢ МОДУЛІ / М-4 МОДУЛЬ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ РАБОТЫ		31
	МАГИСТРАНТТЫҢ ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСЫ / НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКАЯ РАБОТА МАГИСТРАНТА		24
	Во время курса магистранты развивают свои навыки в области академических исследований, специфичных для уровня магистерской степени. Они анализируют данные этичным образом и делают выводы на основе анализа. Они также развивают свои способности вести научную дискуссию, а также представлять результаты исследований в различных формах устной и письменной деятельности научному сообществу, а также широкой общественности.	PO: PO2, PO3	24
	ЗЕРТТЕУ ПРАКТИКАСЫ/ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКАЯ ПРАКТИКА		7
M.5	М-5 ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАЦИЯ МОДУЛІ / М-5 МОДУЛЬ ИТОГОВОЙ АТТЕСТАЦИИ		8
ҚОРЫТЫНДЫ ДИССЕРТАЦИЯ / ИТОГОВАЯ ДИССЕРТАЦИЯ			
ӨТКІЗУ НЫСАНЫ-КАФЕДРАНЫҢ ШЕШІМІ БОЙЫНША / ФОРМА ПРОВЕДЕНИЯ – ПО РЕШЕНИЮ КАФЕДРЫ			

6. МАТРИЦА КОРРЕЛЯЦИИ

результатов обучения по образовательной программе в целом с формируемыми компетенциями (результатами обучения составляющих компонентов)

	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8	PO9	PO10
ПК -1										
ПК -2										
ПК -3										
ПК -4	+									
ПК -5			+							
ПК -6										
ПК -7				+						
ПК -8									+	
ПК -9										
ПК -10								+		
ПК -11										
ПК -12						+				
ПК -13										
ПК -14										
ПК -15							+			
ПК -16										
ПК -17										
ПК -18										
ПК -19										
ПК -20							+			
ПК -21										
ПК -22										
ПК -23								+		
ПК -24										+
ПК -25							+			
ПК -26										
ПК -27				+						
ПК -28					+				+	
ПК -29										
ПК -30						+	+			+
ПК -31				+	+	+	+			
ПК -32								+	+	+

7. СВОДНАЯ ТАБЛИЦА

Семестр	БД ВК	БД КВ	ПД ВК	ПД КВ	НИРМ	ИА	Всего	Продолжительность (в т.ч. сессия, но без каникул)
1	17	10			2		29	
2	3 пр.	5	15	5	3		31	
3			10	16	7		33	
4			7 пр.		12	8	27	
Итого	20	15	32	21	24	8	120	

8. ЛИСТ АДМИНИСТРИРОВАНИЯ ОП

Образовательная программа рассмотрена и рекомендована к утверждению на заседаниях:

Учебно-методического совета кафедры

протокол № 5 " 17 " 01 2023 г.

Заведующий кафедрой Алимова Д Э.А.
(подпись) (ФИО)

Учебно-методического совета факультета _____

протокол № 5 " 26 " 06 2023 г.

Председатель УМС факультета _____

(подпись)

(ФИО)

Учебно-методического совета университета

протокол № 3 " 07 " 02 2023 г.

Председатель УМС университета Э.А.

(подпись)

(ФИО)

Чукаров А.Э.

**7M01601 – «Тарих пәні мұғалімі, тарихшы-зерттеуші»,
7 M02201 – «Тарихшы-зерттеуші» Білім бағдарламалары бойынша
сараптамалық қорытынды**

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті «Қазақстан және дүниежүзі тарихы» кафедрасы базасында дайындалған 7M01601 – «Тарих пәні мұғалімі, тарихшы-зерттеуші», 7M02201 – «Тарихшы-зерттеуші» білім бағдарламасына өңірдегі гуманитарлық ғылымдар саласына қажетті мамандарды дайындау мақсатын көздейді.

Білім бағдарламасы бұған дейінгі гуманитарлық ғылымдар бағытындағы мамандар дайындаудың кәсіби талаптарына негізделген. «Тарихшы-зерттеуші, гуманитарлық пәндер оқытушысы» білім бағдарламасында осы аталған бағыттағы мамандар дайындауға қажетті пәндер мен кәсіби тәжірибелер толықтай қамтылып өткен. Бұл жерде бәсекеге қабілетті мамандарға қойылатын тілдік коммуникативтілік, мәдениеттілік, патриоттылық құзіреттіліктерін қалыптастыратын пәндер көлемі жеткілікті берілген.

Зерттеуші құзіреттілігін қалыптастыру үшін «Тарихи зерттеулерді ұйымдастыру және жолспарлау», «Шетелдік және отандық тарихнамадағы жаңа бағыттар», «Археологияның іргелі мәселелері», «Қазақстанның далалық аймақтарындағы көшпелілер мәдениетінің қалыптасуы және дамуы» және басқа да пәндер бар. Пәндерді оқуда бейіндік, негізгі құзіреттіліктер анықталған. Пәндердің бейініне сай модульдерге жинақтау және оның мақсаты, оқыту әдістері, бағалау формалары, күтілетін нәтижелер нақты және түсінікті. Пәндер магистрлердің зерттеушілік құзіреттілігін қалыптастыруға бағытталады.

Білім бағдарламасын игеру барысында білім алушылар заманауи гуманитарлық білім және оның мақсаты, зерттеу әдістері, тарихи таным, тарих ғылымының ғылыми және әлеуметтік статусы жайында білім ала алады. Білім алушылар оқу-ғылыми әдебиеті, деректер, түрлі ресурстармен жұмыста саралау, талдау жұмыс түрлерін жасайды (жоспар, тезистер, конспекттер, пікірлер, дәрістер, рефераттар құра білу). Білім бағдарламасын оқып үйрету білім алушылардың кәсіби біліктілігінің негізін құрайды.

Білім бағдарламасын жасау барысында аталған білім бағдарламасын жұмыс берушілердің қатысуымен бірге талдау жасалып, жұмыс берушілердің ұсыныстары есепке алынғаны куантады.

Сараптамаға ұсынылған Білім бағдарламасының мазмұнымен мұқият таныса отырып, мынадай қорытындыға келдім: бағдарлама тарихи таным теориясын дайындайды (олардың ішінде жалпы философиялық негіздер принциптер, кезеңдер, түрлер, белестер, тарихи таным нәтижелерін жеткізу әдістері, сондай-ақ тарихи білімдер түрлері).

Сонымен қатар тарихтың әдістемесі тарих ғылымындағы әртүрлі тарихи мектептердің даму ерекшеліктерін зерттейді. Негізінен ол нақты тарихи зерттеушілердің алғышарттарын қалыптастырады.

Сондықтан, менің пікірімше Х.Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті «Қазақстан және дүниежүзі тарихы» кафедрасының 7M01601 – «Тарих пәні мұғалімі, тарихшы-зерттеуші», 7M02201 – «Тарихшы-зерттеуші» білім бағдарламасы гуманитарлық ғылым зерттеушілерінің білімін, икем-дағдыларын қазіргі заман талаптарына сай дайындауға қабілетті етеді.

Атырау облысы тарихи өлкеміні
музейінің басшысы

17.01.2023ж

Кипиев М.К.

**7М01601 – «Тарих пәні мұғалімі, тарихшы-зерттеуші»,
7 М02201 – «Тарихшы-зерттеуші» Білім бағдарламалары бойынша
сараптамалық қорытынды**

Х.Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті «Қазақстан және дүниежүзі тарихы» кафедрасы базасында дайындалған 7М01601 – «Тарих пәні мұғалімі, тарихшы-зерттеуші», 7М02201 – «Тарихшы-зерттеуші» Білім бағдарламалары жалпы білім беретін мектептерге, колледждерге, жоғары оқу орындары, ғылыми зерттеу мекемелері, жергілікті басқару орындары және де басқа да түрлі мемлекеттік және мемлекеттік емес мекемелер мен ұйымдарға маман дайындауды, оның ішінде тарих және гуманитарлық бағыттағы білікті мамандарды дайындауды көздеп жасақталған.

Сараптамаға ұсынылған Білім бағдарламасында білім және гуманитарлық бағыттағы магистр академиялық дәрежесіне қажетті біліктер мен дағдыларды қалыптастыратын пәндер мейлінше толық қамтылған. Олардың қатарында отандық және дүниежүзілік тарихтың іргелі мәселелері, археология, тарихнама, деректану, архив ісі, этникалық процестер, халықаралық қатынастар, әлеуметтік тарих, ғылыми зерттеулерге баулу, жоғары мектеп педагогикасы бойынша біліктілік пен күзiреттiлiктер қадыптастырушы пәндер бар екенiн көреміз. Білім алушылардың білім бағдарламасын, жеке пәндерді игергенде меңгеруге тиісті негізгі және кәсіби күзiреттiлiктердi нақты көрсетiлген. Әрбiр пән бiрiмен-бiрi үйлесiмдi толықтыратын модульдерге жинақталған. Бұл аталған білім бағдарламасының түсінікті және жүйелі болуына ыңғайлы деп санаймын.

Сараптамаға берілген білім бағдарламаларының ерекшелігі ретінде тарих пәні мұғалімімен қатар тарихшы-зерттеуші ретінде қалыптастыратын пәндердің қамтылуы деп ойлаймыз. Себебі қазіргі мектептерде мұғалім пән оқытушы ғана емес, ол ғылыми жұмыстарды да ұйымдастырушы, мектеп оқушыларын білім-ғылым негіздеріне баулушы болып отыр.

Білім бағдарламасының мазмұнымен таныса келе, бағдарлама негізгі және кәсіби мамандырылған оқу стандарттары қарастырған оқу пәндеріне, бітірушінің кәсіби күзiреттiлiгi талабына сай дайындалып, білім алушылардың кәсіби және жалпы мәдени біліктілігін қамтамасыз ететіндігін атап өтемін. Х.Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті «Қазақстан және дүниежүзі тарихы» кафедрасы ұсынған Білім бағдарламалары қазіргі заман талаптарына сай білімді, икем-дағдыларды меңгерген кәсіби күзiреттiлiгi жоғары мамандарды дайындауға сай келеді деп есептеймін.

Атырау облыстық мемлекеттік архив
басшысы м.а.:

17.01.2023 ж

Миржанова Б.Р.